

Tampereen yliopiston Naistutkimusyksikkö vastaa

Viimeisimmässä Tieteessä tapahtuu -lehdessä (4/1997) päätoimittaja Jan Rydman ihmettelee, mistä oikein on kysymys, kun naistutkimusyksikkö Tampereella Ilta-Sanomien mukaan myöntää opintoviikkoja osallistumisesta Naiskulttuuripäivien tarjontaan. Päivien tarjontaa Rydman luonnehtii "yliopistollisessa mielessä erikoislaatuiseksi": homeopatiaa, auraterapiaa jne.

Vastaamme kysymykseen erittäin mielellämme. Naistutkimusyksikkö on antanut opiskelijoille mahdollisuuden kerätä erilaisista naistutkimukseen liittyvistä luennoista, näyttelyistä ja tapahtumista merkintöjä ns. luentopassiin. Saatuaan kymmenen merkintää opiskelija kirjoittaa luentopäiväkirjan tai esseeseen, jonka hyväksyminen oikeuttaa yhden opintoviikon suoritukseen.

Kyse on juuri siitä, mikä lyhyestä ihmettelystä uupui: opiskelijoiden harjaannuttamisesta lähdekritiikkiin ja erityyppisen "tiedoksi" luonnehdittujen käsitysten kontekstointiin ja käytetyn retoriikan tunnistamiseen. Tavoitteena on (post)modernissa yhteiskunnassa tarpeellinen kriittisyys sen suhteen, mitä tiedoksi tarjotaan ja mihin tietoon ja tieteellisyyteen vetoamalla kuulijaa houkutetaan.

Siten, jos Rydmanin lyhyt esittely olisi osa luentopassin esseetä, ei suoritusta olisi hyväksytty. Siinä ei eritellä Ilta-Sanomien luonnetta lähteenä, minkä tyylistä uutisesta on kyse, mihin teksti ja lehti pyrkii, mitkä ovat "tiedon" kriteerit ja käytetyt retoriikat. Siinä ei tarkisteta väitteiden paikkansapitävyyttä eikä suhteuteta "tietoja" muihin relevantteihin keskusteluihin. Sen sijaan ihmettely sopii esimerkiksi huhun liikkeellelaskemisesta ja asemavallan käyttämisestä sekä huumorista ja oletamme ihmettelyn vetoavan leikkimielisyyteen ja tiedepoliittisena aseena. Näillä perusteilla ehkä Rydmanin pääsisi Skepsis ry:n huuhaa-palkintoehdokkaaksi?

Naistutkimusyksikkö

Tampereen yliopisto

Naistutkimusyksikölle

Olen iloinen vastineestanne. Lyhyen ajan sisällä lehdistä sai lukea pieniä uutisia oudoista asioista Tampereen yliopiston ympärillä. Oma pieni lehtiutisia referoinut noottini, jonka yksi esimerkki kohdistui Naistutkimusyksikköön, oli, kuten arvelitte, osin leikkimielinen, osin ei. Teidän tapauksestanne tosin esitin lievän varauksen ja referoin yksikköönne kohdistuvaa uutista seuraavasti: "Jos Ilta-Sanomien uutiseen 8.4. on uskominen". Ei onneksi ollut. Siksi vastineenne ilahduttaaakin, pimeydenkylvö ei ole sentään ulottanut lonkeroitaa kaikkialle.

Kovasti ystävällisin terveisin

Jan Rydman